

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PENSIJŲ ANUITETŲ FONDO BIUDŽETO 2027 METŲ RODIKLIŲ PATVIRTINIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2027 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) tikslas – patvirtinti Įstatymo projekte nurodytus Pensijų anuitetų fondo biudžeto (toliau – PAF biudžetas) 2027 metų rodiklius ir 2027 metų PAF biudžetą.

Įstatymo projektas ir 2027 metų PAF biudžeto projektas parengti vadovaujantis:

1. Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo 35¹⁰ straipsnio 1 dalimi, kurioje nustatyta, kad PAF biudžetas tvirtinamas atitinkamų metų Pensijų anuitetų fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu, bei 35¹² straipsnio 1 dalimi, kurioje nustatyta, kad atskaitymo iš vienkartinųjų įmokų, kurias į pensijų anuitetų mokėtojo valdomą Pensijų anuitetų fondą perveda pensijų kaupimo bendrovės, dydis tvirtinamas atitinkamų metų Pensijų anuitetų fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu;

2. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos paskelbtu šalies ekonominės raidos scenarijumi 2026–2029 m. ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) parengta pinigų įplaukų ir išlaidų prognoze, įvertinus II pakopos pensijų kaupimo dalyvių, sulauksiančių senatvės pensijos amžiaus 2027–2029 m., sukauptų sumų dydį ir potencialių pensijų anuitetų gavėjų skaičių bei atsižvelgiant į nuo 2026 m. sausio 1 d. įsigaliojusius Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimus.

Pensijų kaupimo įstatymo 35¹⁰ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad atitinkamų metų PAF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą tokiais pačiais terminais, kurie taikomi rengiant Lietuvos Respublikos valstybės socialinių fondų biudžetų atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą, rengia pensijų anuitetų mokėtojas ir teikia jį svarstyti Pensijų anuitetų fondo tarybai. Pensijų anuitetų fondo taryba 2026 m. rugpjūčio 25 d. posėdyje (posėdžio protokolas Nr. PAFPE-8) pritarė 2027 m. PAF biudžeto bei prognozių 2028–2029 metams projektams.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymo projektą teikia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Įstatymo projektą, 2027 metų PAF biudžeto projektą ir šio projekto aiškinamąjį raštą parengė Fondo valdyba (direktorius – Kęstutis Čereška, tel. +370 5 250 0883, el. p. kestutis.cereska@sodra.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Pensijų kaupimo įstatymo 35¹⁰ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad PAF biudžetas tvirtinamas atitinkamų metų PAF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektu siūloma:

1. Patvirtinti PAF biudžeto 2027 metų rodiklius, pagal kuriuos bus vykdomas PAF biudžetas.
2. Patvirtinti 2027 metų PAF biudžetą.
3. Nustatyti, kad priimtas įstatymas įsigalioja 2027 m. sausio 1 d.

Išsamesnė informacija apie 2027–2029 metais planuojamas PAF biudžeto įplaukas ir išlaidas pateikta PAF 2027 metų biudžeto projekto aiškinamajame rašte.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimtas įstatymas tiesioginės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymą, kitų įstatymų priimti, keisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas atitinka Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimus. Įstatymo projekte naujų sąvokų nepateikiama.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos teisės aktus.

Įstatymo projektu neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

Įstatymo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymui įgyvendinti jo įgyvendinamųjų teisės aktų parengti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Siūloma patvirtinti tokį 2027 metų PAF biudžetą:

1) **3 597 tūkst. eurų pagrindinės veiklos pinigų srautus** (planuojamos pagrindinės veiklos įplaukos – 9 066 tūkst. eurų, planuojamos pagrindinės veiklos išlaidos – 5 468 tūkst. eurų, **rezultatas** – 3 597 tūkst. eurų);

2) **–3 367 tūkst. eurų investicinės veiklos pinigų srautus** (planuojamos investicinės veiklos įplaukos – 5 617 tūkst. eurų, planuojamos investicinės veiklos išlaidos – 8 984 tūkst. eurų, **rezultatas** – –3 367 tūkst. eurų);

3) **–74 tūkst. eurų finansinės veiklos pinigų srautus** (planuojamos finansinės veiklos įplaukos – 0 tūkst. eurų, planuojamos finansinės veiklos išlaidos – –74 tūkst. eurų, **rezultatas** – –74 tūkst. eurų).

Prognozuojama, kad 2027 m. PAF biudžeto **įplaukos** (iš pagrindinės, investicinės ir finansinės veiklų) sieks **14 683 tūkst. eurų**. 2027 m. prognozuojamos PAF biudžeto **išlaidos** (iš pagrindinės, investicinės ir finansinės veiklų) – **14 526 tūkst. eurų**. Planuojamas 2027 m. **pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas** (einamųjų metų pinigų įplaukos viršys išlaidas) – **157 tūkst. eurų**.

Numatoma, kad įplaukos iš 2,5 proc. vienkartinųjų įmokų, kurias į pensijų anuitetų mokėtojo valdomą Pensijų anuitetų fondą perveda pensijų kaupimo bendrovės, ir Pensijų kaupimo įstatymo 22 straipsnio 6 dalyje nustatyto 3 proc. atskaitymo nuo pensijų kaupimo dalyvių iki senatvės pensijos amžiaus atsiimamų lėšų 2027–2029 m. visiškai padengs planuojamas pensijų anuitetų mokėjimo

veiklos valdymo ir administravimo išlaidas, todėl ketinama 2027 m. grąžinti 74 tūkst. eurų paskolų Finansų ministerijai.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Įstatymo projektą, specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą: „biudžetas“, „pensijų anuitetas“, „Pensijų anuitetų fondas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.